

Bijlage – Overzicht belangrijkste opbrengsten focusgroepen ouders en kinderen uit meeroudergezinnen en professionals

Ervaren knelpunten rond meeroudergezinnen

De ervaren knelpunten van de belanghebbenden zijn divers van aard:

1. Medisch: ouders zonder gezag mogen in medische situaties formeel niet meebeslissen en mogen soms niet aanwezig zijn bij medische behandelingen van het kind;
2. Financieel: ouders en kinderen kunnen op meerdere vlakken geen aanspraak doen op regelingen, zoals erfrecht, nabestaandenuitkering, belastingvoordelen bij schenking of erfenis en verlofregelingen;
3. Juridisch: door verschillende juridische posities van ouders is er kans op conflicten en ook hebben kinderen geen kans op de achternaam of nationaliteit van al hun ouders;
4. Ondersteuning: professionals voelen zich door de huidige wetgeving beperkt in het goed ondersteunen van meeroudergezinnen;
5. Maatschappelijk: meeroudergezinnen voelen zich beperkt in deelname aan de maatschappij, doordat wet- en regelgeving op tweeloudergezinnen is gericht;
6. Mentaal: kinderen en ouders uit meeroudergezinnen ervaren de huidige wetgeving als emotioneel belastend en zijn overgeleverd aan welwillendheid van instanties, zoals bij oudergesprekken.

Waarden bij een regeling voor meerouderschap en -gezag

Hierbij is met de belanghebbenden gesproken over welke waarden ten grondslag zouden moeten liggen aan een regeling voor meerouderschap en -gezag. Voor de volgende zeven waarden bestond breed draagvlak:

- Welzijn: een wetswijziging moet het belang van het kind vooropstellen;
- Erkenning: de wet moet alle leden uit een meeroudergezin juridisch erkennen;
- Gelijkheid: een wetswijziging moet gezinnen in Nederland op gelijke voet behandelen;
- Waarheid: een wetswijziging moet gebaseerd zijn op feiten, niet op vermoedens en aannames;
- Snelheid: een wetswijziging moet snel tot stand komen, het rapport van de Staatscommissie stamt uit 2016 en sindsdien is er nog niks veranderd;
- Eenvoud: een wetswijziging moet niet leiden tot ingewikkelde situaties in de praktijk, ook ten opzichte van andere gezinsvormen;
- Zelfbeschikking: een wetswijziging moet afhankelijkheid van de goede wil van autoriteiten en anderen verminderen.

Wensen bij een regeling voor meerouderschap en -gezag

Een belangrijk onderwerp van de gesprekken met belanghebbenden was de manier waarop een regeling voor meerouderschap wordt vormgegeven. Daarbij kwamen de volgende wensen naar voren:

1. De wetswijziging moet juridisch meerouderschap én -gezag mogelijk maken, niet één van beide (in lijn met de aanbeveling van de Staatscommissie);
2. De wetswijziging moet in ieder geval een regeling mogelijk maken voor meeroudergezinnen die hiertoe vóór conceptie van het kind besluiten;
3. Huidige meeroudergezinnen moeten via een overgangsregeling ook juridisch ouderschap en -gezag krijgen;
4. De wetswijziging moet zich niet richten op deelgezag als alternatief voor juridisch meerouderschap én -gezag;
5. Naast de wetswijziging moet de overheid een handreiking initiëren voor de uitvoering om met meeroudergezinnen om te gaan.